

СТЕНД ДЛЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ РОБОЧИХ ОРГАНІВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО РОЗДАВАЧА-ДОЗАТОРА КОМБІКОРМІВ

***В.І. Банга, В.Т. Дмитрів, кандидати технічних наук
Ю.В. Банга, магістр
Львівський національний аграрний університет***

Розроблено автоматизований стенд для експериментальних досліджень робочих органів індивідуального роздавача-дозатора комбікормів, який дозволяє обґрунтувати та оптимізувати конструктивно-технологічні і режимні параметри роздавача-дозатора.

Автоматизований стенд, продуктивність, комбікорм, робочий орган індивідуальний роздавач-дозатор.

Постановка проблеми. Основними вимогами, що ставляться до роздавачів-дозаторів комбікормів, є забезпечення відповідної продуктивності, точності і рівномірності дозування з мінімальними витратами енергії [1, 2]. Вибір оптимальних конструктивно-технологічних параметрів та режимів роботи дослідження, які необхідно проводити на автоматизованих стендах.

Аналіз останніх досліджень. Кафедрою автоматизації тваринництва, якості та стандартизації Львівського національного аграрного університету розроблено автоматизований стенд для дослідження дозувальних робочих органів індивідуального роздавача-дозатора комбікормів які захищені деклараційними патентами України на винахід [3, 4, 5] (рис. 1, рис. 2), де передбачено наявність засобів для вимірювання, реєстрації та передачі інформації електричними сигналами біжучих значень маси потоку в динамічному режимі, відображення і зберігання інформації та контрольно-вимірювальні прилади, а також пристрої для вимірювання потужності процесу дозування та нерівномірності видачі комбікорму, маси комбікорму в бункері індивідуального роздавача-дозатора, зміни напряму руху потоку комбікорму, комплект засобів для живлення роздавача-дозатора.

Метою досліджень є розробка автоматизованого стенду для дослідження робочих органів індивідуального роздавача-дозатора комбікормів.

Результати досліджень. На рис. 1 наведена блок-схема, а на рис. 2 загальний вигляд стенду для дослідження робочих органів індивідуального роздавача-дозатора комбікормів.

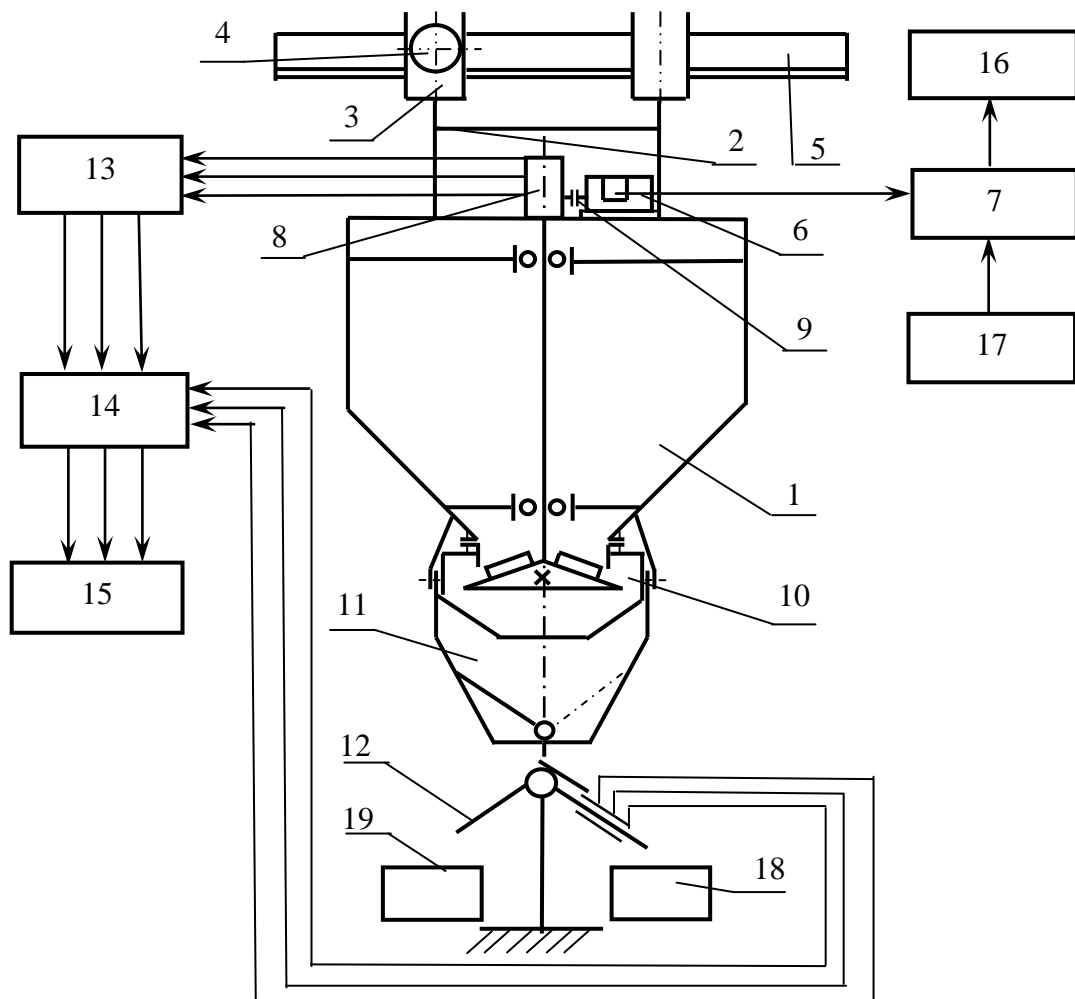

Рис. 1. Блок-схема стану для дослідження робочих органів індивідуального роздавача-дозатора комбікормів: 1 – бункер; 2 – підвісна рама; 3 – каретка; 4 – привід на переміщення роздавача-дозатора; 5 – нерухома балка; 6 – електродвигун на привід дозатора; 7 – вимірювач частоти обертання дозувального робочого органу; 8 – редуктор; 9 – муфта; 10 – захисний кожух; 11 – пристрій зміни напрямку руху потоку; 12 – вимірювач потоку сипучих матеріалів; 13 – вимірювач крутного моменту; 14 – тензопідсилювач 8АНЧ–7М; 15 – ПЕОМ; 16 – електронний частотомір ЧЗ–54; 17 – блоки живлення ВИП–0,09 та ВСА–10А; 18, 19 – збірні місткості для збору необхідних і непотрібних порцій комбікорму.

Роздавач-дозатор комбікормів складається з бункера 1, який закріплений до підвісної рами 2, на якій закріплені каретки 3 з механізмом приводу руху 4, що здійснюють прямолінійний зворотно-поступальний рух по нерухомій балці 5. У верхній частині індивідуального роздавача-дозатора на рамі 2 встановлений електродвигун постійного струму 6 на привід конусно-лопатевого робочого органу, на якому розміщено вимірювач частоти обертання 7 на базі операційного підсилювача типу К140УД701 та редуктор 8. Робочі органи

індивідуального роздавача-дозатора, виконані конусними та конусно-лопатевими. У нижній частині бункера роздавача-дозатора 1 встановлений пристрій зміни напрямку руху потоку комбікорму 11 та вимірювач потоку сипучих матеріалів 12 [6]. Для вимірювання потужності процесу дозування в корпусі редуктора 8 встановлений вимірювач крутного моменту 13 [7]. Для збору маси необхідних і непотрібних порції комбікорму використовували місткості 18, 19.

Рис. 2. Загальний вигляд стану для дослідження робочих органів індивідуального роздавача-дозатора комбікормів.

Метою калібрування було встановлення залежності вихідної напруги U тензодавачів вимірювача потоку сипучих матеріалів від проходження маси потоку m комбікорму по тензовимірвальній площині. Графіки результатів наведені на рис. 3 [6, 8, 9].

За результатами калібрування вимірювачів потоку сипучих матеріалів одержано рівняння регресії:

$$U = 52,051 \cdot m_k + 0,0588, \quad (1)$$

$$U = 51,958 \cdot m_{кл} + 0,0616. \quad (2)$$

де: U – вихідна напруга тензодавачів вимірювачів потоків сипучих матеріалів, В; m_k , $m_{кл}$ – маса потоків комбікорму, що відповідає продуктивності конусного та конусно-лопатєвого дозувальних робочих органів, кг/с.

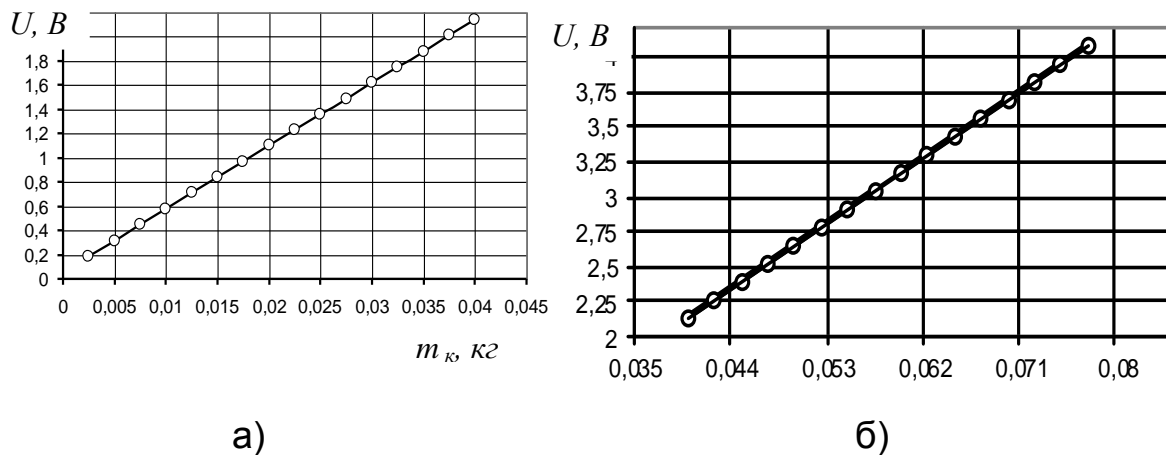

Рис. 3. Калібрувальні графіки зміни вихідної напруги II тензо-
давачів вимірювачів потоку сипучих матеріалів від маси $m_k, \text{ кг}$ ко-
дження потоку по тензовимірювальній площині (а) від 2,0 до 75,5 г/с і
(б) від 75,0 до 545,5 г/с.

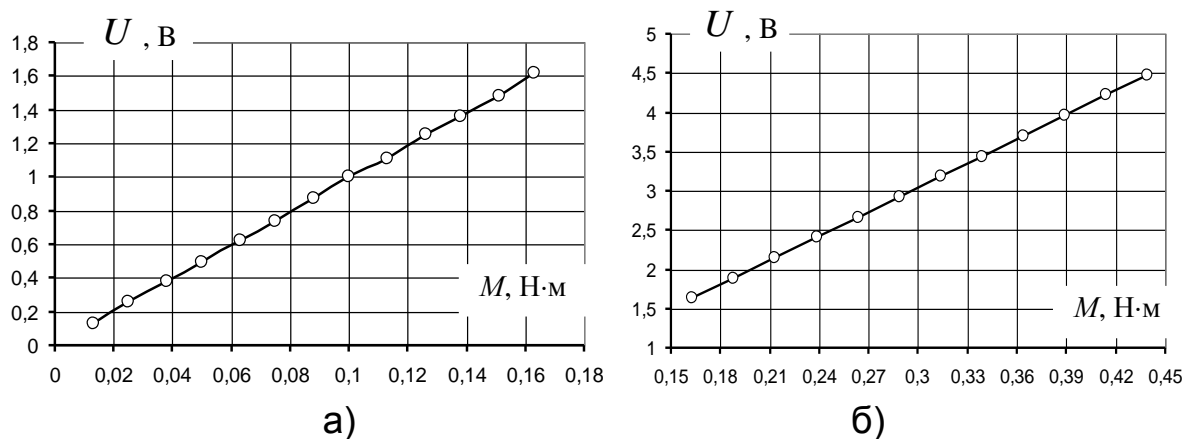

Рис. 4. Калібрувальні графіки зміни вихідної напруги U тензо-
давачів вимірювача крутного моменту від зміни зусилля крутного
моменту M для витрат потужності (а) від $10 \cdot 10^{-3}$ до 1,0 Вт і (б)
від 1,0 до 7,0 Вт.

Метою проведення калібрування вимірювача крутного моменту є встановлення залежності зміни вихідної напруги U тензодавачів вимірювача крутного моменту від зміни зусилля крутного моменту M . Результати калібрування наведені на рис. 4 [7, 10].

За результатами калібрування вимірювача крутного моменту одержано рівняння регресії:

$$U = 9,8464 \cdot M + 0,0043, \quad (3)$$

$$U = 10,297 \cdot M - 0,0502 \quad (4)$$

де: U – вихідна напруга тензодавачів вимірювача крутного моменту, В; M – зміна крутного моменту, Н·м.

Висновки

Реалізація системи вимірювання кількісних параметрів індивідуального роздавача-дозатора комбікормів з використанням тензодавачів і аналогово-цифрового перетворювача забезпечило лінійну зміну вимірювального параметру, що уможливило високу точність калібрування і вимірювання маси потоку матеріалу й крутного моменту на валу дозатора.

Інтервал зміни напруги тензодавачів вимірювача потоку сипучих матеріалів є в межах від 0,2 до 4,5 В при масовому потоку сипучих матеріалів від 2,0 до 545,5 г/с.

Список літератури

1. *Стелук Л.Я.* Механізація дозирования в кормоприготовлении / *Л.Я. Стелук.* – Минск: Ураджай, 1986. – 152 с.
2. *Банга В.І.* Обґрунтування конструкції індивідуального мобільного роздавача-дозатора концентрованих кормів / *В.І. Банга* // Вісник Львівського державного аграрного університету: Агроінженерні дослідження. – 1998. – №2. – С. 119–122.
3. *Дмитрів В.Т.* Автоматизований роздавач-дозатор комбікормів стосовно АСУ ТП виробництва молока / *В.Т. Дмитрів, Я.С. Жінчин, В.М. Сиротюк, В.І. Банга* // Матеріали XII Міжнародного (І Українського) симпозиуму по машинному доїнні корів. – Брацлав, 2004. – С. 332–335.
4. *Патент 52059.* Україна, МПК А01К 5/02. Дозатор сипучих кормів / *В.І. Банга, Я.С. Жінчин, В.Т. Дмитрів* і ін. – № 2002010755 ; Заявл. 30.01.2002 ; Опубл. 16.12.2002, Бюл. №12. – 4 с.
5. *Патент 40997.* Україна, МПК А01К 5/02. Дозатор сипучих кормів / *В.М. Сиротюк, В.І. Банга, В.Т. Дмитрів, Я.С. Жінчин.* – № 2000127505 ; Заявл. 26.12.2000 ; Опубл. 15.08.2001, Бюл. №7. – 4 с.
6. *Патент 48479.* Україна, МКИ G01F1/76. Вимірювач маси потоку сипучих матеріалів / *В.І. Банга, В.М. Сиротюк, В.Т. Дмитрів* та ін. – № 2001096131 ; Заявл. 05.09.2001 ; Опубл. 15.08.2002, Бюл. №8. – 4 с.
7. *Патент 70691.* Україна, МКИ G01L5/00, G01L5/24. Вимірювач крутного моменту / *В.І. Банга, В.Т. Дмитрів, Я.С. Жінчин, В.М. Сиротюк.* – № 200312121556 ; Заявл. 23.12.2003 ; Опубл. 15.10.2004, Бюл. №10. – 4 с.
8. *Дмитрів В.Т.* Дослідження вимірювача маси потоку сипучих матеріалів / *В.Т. Дмитрів, Я.С. Жінчин, В.І. Банга* // Вісник Львівського державного аграрного університету: Агроінженерні дослідження. – 2004. – №8. – С. 201–209.
9. *Жінчин Я.С.* Дослідження рівномірності подачі дискового дозатора комбікормів / *Я.С. Жінчин, В.І. Банга* // Вісник Львівського державного аграрного університету: Агроінженерні дослідження. – 2002. – №6. – С. 141–147.
10. *Дмитрів В.Т.* Особливості конструкції вимірювача крутного моменту / *В.Т. Дмитрів, Я.С. Жінчин, В.І. Банга* // Матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. “Агромех-2004”. – Львів, 2004. – С. 162–165.

Разработан автоматизированный стенд для экспериментальных исследований рабочих органов индивидуального раздатчика-дозатора комбикормов, который позволяет обосновать и оптимизировать конструктивно-технологические и режимные параметры раздатчика-дозатора.

Автоматизированный стенд, производительность, комбикорм, рабочий орган индивидуальный раздатчик-дозатор.

The automated stand for experimental studies of individual workers distributor dosing feed, which allows you to justify and optimize constructive and technological parameters and regime distributor-dispenser.

Automated stand, productivity, feed, labor body individual distributor dispenser.

УДК 621.929.7

РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ПРОДУКТИВНОСТІ ДОЗАТОРА-ЗМІШУВАЧА КОМПОНЕНТІВ КОМБІКОРМІВ

***Р.В. Городняк, магістр
Львівський національний аграрний університет***

Розглянута схема дозатора-змішувача, який призначений для приготування кормових сипучих сумішей. Приведено особливості конструкції і роботи дозатора-змішувача, наведено результати експериментальних досліджень продуктивності при атмосферному і вакуумметричному тисках в робочому просторі дозатора-змішувача.

Продуктивність, однорідність комбікорму, вакуумметричний тиск, дисковий дозатор-змішувач, рівняння регресії.

Постановка проблеми. Годівля тварин у сучасній галузі тваринництва базується на комбікормах. Приготування комбікормів необхідно проводити для забезпечення збалансованої годівлі тварин як за поживними речовинами, так і за їх загальною кількістю. Для забезпечення кращої однорідності змішування основного компоненту з добавками необхідно забезпечити псевдозрідження основного компоненту комбікорму.

Аналіз останніх досліджень. Однією з основних вимог технології виробництва кормових сипучих сумішей є однорідність розподілу компонентів комбікормів в об'ємі, що уможливить рівномірний розподіл частинок інгредієнтів. Ведуться дослідження щодо процесу змішування сипучих матеріалів за атмосферного тиску [1, 2].

© Р.В. Городняк, 2015